

DRUGO IZDANJE

AUGUST 2020

Adriatic Metals
Eastern Mining d.o.o.

ODBOR ZA ODNOS SA LOKALNOM ZAJEDNICOM EASTERN MINING-A POČEO SA RADOM

LOKALNA ZAJEDNICA

Adriatic Metals osniva Adriatic Fondaciju

Ova dobrotvorna ustanova je dizajnirana za dugoročnu dobrobit i podršku u zajednicama u kojima radimo. Finansiranje će biti dostupno za projekte iz područja zaštite okoliša, obrazovanja te zdravstvene zaštite i njime će upravljati Povjerenik koji će biti imenovan iz lokalne zajednice. Više detalja ćemo objaviti kada Fondacija bude osnovana.

Pored 4 člana koji su predstavnici kompanije, Odbor trenutno broji i 23 člana iz reda najznačajnijih institucija, predstavnike mjesnih zajednica na koje projekat ima uticaj te predstavnike nevladinih organizacija koje djeluju na području općine Vareš. Također u želji ostvarenja dobrosusjedskih odnosa, Odboru je pristupio i predstavnik općine Kakanj.

U utorak 09.06.2020.godine je održana prva, Tokom sjednice se razgovaralo o temama koje su konstituirajuća sjednica Odbora za odnose s vezane uz Poslovnik o radu, predviđeno je da se lokalnom zajednicom Eastern Mining-a. Odbor ima sjednice Odbora održavaju jednom u tri mjeseca, a za cilj da omogući lokalnom stanovništvu da izrazi po potrebi i češće.

svoja mišljenja i stavove, bude informisano o projektu i svim njegovim aktivnostima te da se ostvari što bolja saradnja sa lokalnom zajednicom.

Uloga Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je jako dobro prihvaćena od strane članova Odbora te ih ohrabruje transparentnost i otvorenost koju kompanija pruža lokalnoj zajednici.

Nakon kratkog predstavljanja menadžmenta Eastern Mining-a, a prema dnevnom redu prve sjednice, za predsjednika Odbora je jednoglasno izabran gđin. Igor Šimić, a za zamjenika gđa. Halima Ahmedović.

VRATIMO VAREŠU EPITET RUDARSKOG GRADA —Adnan Teletovic, Generalni menadžer

U maju 2018. godine ste se priključili kompaniji na poziciji generalnog menadžera. Inženjer ste mašinstva, doktor nauke. Dugogodišnje tehničko iskustvo je iza Vas. Recite nam nešto o svom predhodnom iskustvu u rudarskoj industriji?

Iza mene je dugogodišnje iskustvo u rudarskoj industriji u Australiji, gdje sam radio na nekim od najvećih rudnika u svijetu - rudnik bakra, rudnik nikla i rudnik zlata. Zadnja pozicija je bila direktor za projekte u velikom rudniku zlata Super Pit.

Po povratku u Bosnu i Hercegovinu, radio sam u Prevent grupaciji tri godine, a nakon toga sam se priključio ovom Projektu.

Mnogo uspješnih projekata je iza Vas. Kakvi su Vaši pogledi na ovaj Projekat?

Moja želja je da kroz ovaj Projekat pokažemo da je Bosna i Hercegovina interesantan region za ulaganja. Posmatrajući to sa lokalne perspektive, želja je da vratimo stari sjaj Varešu.

Kakve su reakcije lokalnog stanovništva?

Stanovništvo Vareša je naviklo na rudarenje i mislim da je ovo pozitivna stvar kako za Projekat, tako i za lokalnu zajednicu. Razumijevanje lokalne zajednice postoji, mi želimo da zaposlimo što više lokalnih ljudi i da se uključi što više lokalnih kompanija u izgradnji Projekta.

Ovu praksu želimo da nastavimo i kada ishodujemo sve potrebne dozvole, dakle u samom procesu rudarenja i prerade rude, kada za to dođe vrijeme.

U kojoj fazi je Projekat?

Trenutno radimo na ishodovanju svih potrebnih dozvola, fokus je na izradi internacionalnih studija, kako bi se našla adekvatna tehnička rješenja odnosno kako bi ovaj Projekat primjenio najbolje trenutne svjetske prakse.

„Vareš je tradicionalni rudarski grad koji sigurno može vratiti svoju slavu i prepoznatljivost kroz Projekat“ rekao je generalni menadžer Adnan Teletović

INTERVJU SA KRUNOM RIĐIĆEM

Želim da Vam se zahvalim na Vašem izdvojenom vremenu i tome što ćete govoriti za naše drugo izdanje Eastern Mining biltena o svom iskustvu i zaposlenju u rudarstvu koji je u sklopu "Living history project". Za početak nam recite nešto više o sebi?

Ja sam Kruno Riđić, rođen u Varešu 1944. godine. Osnovnu školu i gimnaziju sam završio u Varešu, bio sam jedan od najboljih učenika. Nakon toga sam u Zagrebu upisao fakultet za strojarstvo i brodogradnju te sam se po završetku studija kao stipendista rudnika i željezare vratio u Vareš. Imao sam ponudu da ostanem raditi na fakultetu u Zagrebu, moj tadašnji profesor me molio i čekao godinu dana, ali ja sam se ipak odlučio za Vareš. Volio sam svoj grad, ali i svoju buduću suprugu. I nakon toga sam počeo ovdje kao mladi pripravnik, radio sam najprije u mehaničkoj radionici II, a to je vezano za visoku peć i livnicu, nakon toga sam prešao na poziciju upravnika centralne radionice. Kada smo se konstituisali kao osnovna organizacija, izabran sam za direktora i praktično sam preko 20 godina bio direktor te osnovne radionice. Naša osnovna organizacija se zvala "OUR ODRŽAVANJE". Naš zadatak je ustvari bio da održavamo svu mehanizaciju i sve objekte koji su bili na rudniku, u metalurgiji - to je visoka peć i livnica, tu je bio i transport kao i prateći sadržaji.

Sada ste u penziji, ali ste i dalje aktivni - član ste lovačkog društva, predsjednik ste i udruženja pčelara "Polen" Vareš, možete nam reći nešto više o tome?

Kada sam počeo da pokrećem aktivnosti vezano za pčelare, cilj mi je bio da to omasovimo. Naša je sreća da su život i poslije svih tih ratnih strahota ide nekim dobrim putem. Ljudi su dobri, blagi i možda je ostalo negdje ratnih ožiljaka, ali spremni smo da jedni drugima pružimo ruku i krenemo tim putem. Kao udruženje pčelara, aplicirali smo na različite projekte. Interesantno je spomenuti brendiranje vareškog meda, da mu damo pečat i ime jer kao što znate med je i hrana i lijek.

Da se vratimo na priču Vašeg zaposlenja i radnih zadataka, kako ste se Vi kao mlad čovjek nosili sa svim izazovima koje posao nosi sa sobom. Ispričajte nam nešto više o tome.

Vi na fakultetu učite jednu stvar, kada dođete u preduzeće, rudnik, jamu, visoku peć ili livnicu onda su situacije potpuno drugačije. Jedno je praksa—drugo je teorija. Možda sam u startu imao visoke zahtjeve u poslovanju, remont visoke peći. Mi smo na našim pećima proizvodili bijelo i sivo gvožđe i ta proizvodnja zahtjeva dosta sinhronizacije, često zna biti i opasna. Što se tiče "OUR ODRŽAVANJE", imali smo nekoliko radnih jedinica: Smreka, Brezik, Droškovac, centralna radionica, održavanje energetskih postrojenja. U toku 20 godina, koliko sam radio kao direktor, nastojali smo da držimo jednu mobilnost, pokretljivost, ispravnost postrojenja na što boljem nivou. Zahvaljujući tome mi smo uvijek izvršavali naše planove, operativne, mjesečne i godišnje. To baš i nije bio lagan zadatak.

Da se osvrnemo i na Vašu ulogu direktora održavanja koju ste obavljali preko dvadeset godina, koliko Vas je to iscrpljivalo i koliko ste uživali u tom poslu?

Taj posao je dosta zahtjevan, s jedne strane je stručna problematika, vi morate osigurati adekvatan broj kamiona, budložera, utovarivača, bušilica i ostale mehanizacije, morate osigurati da su zastoji što manji. S druge strane kada imate preko 1100 radnih kolega, zahtjevno je upravljati tolikim brojem ljudi i to je nekad oduzimalo vremena i više nego što je trebalo za jednog rukovodioca.

Rekli ste da je oko 1100 ljudi radilo u rudniku?

Na vrhuncu kada smo imali maksimalan kapacitet imali smo 1100 ljudi. Radili smo tri smjene, što znači da smo dan - noć imali osobe na održavanju ispravnosti postrojenja.

Da li je neko od članova Vaše porodice ili rodbine radio u rudniku i željezari?

Moj otac je bio bravar i radio je u mehaničkoj radionici II, moj tetak je bio mašinovođa, također moji neki rođaci su radili tu. Što se tiče moje porodice, moja supruga i sinovi nisu bili vezani za rudnik i željezaru.

U vremenu kada ste radili u rudniku i željezari je li bilo zaposlenih žena?

Bilo je zaposlenih žena, žene su radile razne poslove. Bilo je žena tokara, onih koje su radile u proizvodnji, ali mora se priznati da je bio manji broj u odnosu na muškarce.

Šta Vam se najviše sviđalo u rudarskoj industriji, zbog čega ste sa oduševljenjem radili svoj posao?

Od rudnika je živio dobar dio stanovništva općine Vareš. Ako vas nešto motivira to je da zaposlenici imaju obezbijeđenu sigurnu egzistenciju. U tom vremenu smo imali jedan poseban vid socijalne zaštite, zdravstveno osiguranje je bilo besplatno, nekada ste znali dva puta da odete na more o trošku sindikata.

Sve su to bile pogodnosti, nije bilo tolike razlike, koliko je danas ima, ali ovo su druga vremena.

Kako je Vareš izgledao na vrhuncu svoje moći, kada je radila i željezara i rudnik? Možete li nam napraviti poređenje života - tada kada ste radili i danas?

U tom vremenu mi smo izgradili najveći dio ovih nebudera, susjedni gradovi su nam vjerovatno malo i zavidili na tome. Izgrađeno je dosta stanova za naše radnike, dosta puteva. Imali smo i različite sadržaje, kao što je radnički dom, zatim ostale kulturne tačke - društvene domove. Na kraju imali smo naše odmaralište na moru, bila su to vremena kada smo živjeli malo drugačije - više smo se družili i više smo se radovali nego se danas radujemo.

Kada su rudnik i željezara radili, je li se polagalo dovoljno računa o zaštiti okoliša i poštivanju tadašnjih zakona te oblasti?

Mi smo imali odgovarajuće zakone, ali da budem iskren gledajući šta smo uradili i šta je ostalo iza nas, onda možemo reći da nismo puno polagali računa na to. Ono što vi radite kao kompanija, mene na izvjestan način raduje jer je to potpuno drugačiji pristup očuvanju okoliša. Mislim da danas sa izgradnjom rudnika trebamo istrajati u tome, imamo mogućnost da sva ta ekološka pitanja i probleme, riješimo na obostrano zadovoljstvo, dakle i onih koji rudare i onih koji tu žive.

Imate li poruku za mlade ljude koji počinju tu graditi svoju karijeru, općenito u našem gradu, ali evo posebno i u sektoru rudarstva?

Ono što bi rekao mladim ljudima nakon 20 godina što sam proveo vani - ostanite u svojoj domovini jer ljepše nećete naći. Ja sam prošao pola svijeta, znam šta je i Amerika i Njemačka i kažem domovina je ipak ono što vam je najdraže i što ne možete ničim zamjeniti. Mislim da mladi ljudi ovdje uz kompaniju kao što ste vi, imaju perspektivu. Moramo malo i kod tog školskog sistema vidjeti šta je to što naše tržište traži, malo se više angažovati da privučemo investitore koji su spremni da ovdje dođu. Mi ovdje imamo metalo - prerađivačkih i drvnih kapaciteta koji stoje neiskorišteni, bila bi šteta da ih ne iskoristimo.

Hvala Vam puno na Vašem izdvojenom vremenu, uz nadu da će se ova saradnja nastaviti i dalje kroz Vaše članstvo u Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom.

Ja se iskreno radujem, mislim da ćemo biti partneri. Moja je želja da i vi ostvarite svoje ciljeve, a da i mi kao građani, mještani koji žive na tim lokalitetima gdje ćete vi rudariti, vide da ste vi partneri i prijatelji koji žele da im pomognu.

LOKALNA ZAJEDNICA ESG TIM I BRIGA O ZAŠTITI OKOLIŠA

Sa posebnom predanošću posvećeni smo zaštiti okoliša i društveno odgovornom djelovanju. Na tom tragu kompanija Eastern Mining trenutno provodi temeljiti monitoring svih okolišnih parametara. Tako su mjerenja buke provedena u mjesecu maju i junu 2020. te su rađene i analize tla tokom juna i jula 2020. godine. Osim navedenih uspostavljen je monitoring kvaliteta zraka od mjeseca juna 2020. godine te detaljni monitoring površinskih tokova i podzemnih voda, u smislu kvaliteta i kvantiteta voda.

Glavni cilj ovog rudarskog projekta je vratiti Varešu stari sjaj grada sa dugom rudarskom historijom i to poštujući najbolje globalne tehnike i vodeći računa o zaštiti okoliša.